

dr Edyta Mioduchowska-Jaroszewicz

Instytut Ekonomii i Finansów

Uniwersytet Szczeciński

OCENA WARTOŚCI TRANSAKCJI POMIĘDZY PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

ABSTRAKT

Cel. Ocena wartości transakcji pomiędzy podmiotami powiązanyymi stanowiącym grupę kapitałową. Podmioty tworzące grupę kapitałową dokonują transakcji sprzedaży produktów, towarów i materiałów, udzielają pożyczek, uzyskują z udzielanych pożyczek odsetki, a z posiadanych udziałów dywidendy, nabywają dłużne papiery wartościowe i dokonują też innych transakcji. Powstanie tych zdarzeń jest mocno uregulowane prawnie, a wynika ze stosowania cen transferowych i regulacji dotyczących finansowania zwrotnego, nazywanego „cienką kapitalizacją”. Wynikiem tych transakcji powstają przepływy pieniężne (wewnętrzne przepływy pieniężne), które na etapie konsolidacji sprawozdania z przepływów pieniężnych są eliminowane i nie wpływają na ostateczną wartość skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych grupy kapitałowej, co oznacza w praktyce, że dokonując oceny grupy kapitałowej jako podmiotu jednolitego (bo taki jest cel tworzenia skonsolidowanych sprawozdań finansowych, pomijane są przepływy, które mają miejsce pomiędzy podmiotami powiązanyymi). Natomiast MSSF od 2008 roku wprowadziły obowiązek dodatkowego przedstawiania transakcji z podmiotami powiązanyymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako informacji uzupełniającej, co jak wskazuje analiza tych danych, ma istotny wpływ na kondycję finansową grupy kapitałowej. Zgodnie z MSR 24 „transakcja z podmiotem powiązanyym jest przekazaniem zasobów, usług lub zobowiązań pomiędzy jednostką sprawozdawczą a podmiotem powiązanyym, niezależnie od tego, czy transakcja jest odpłatna czy nie.”

Materiały i metody badawcze: W pierwszym etapie badania zostaną wykorzystane metody pozyskiwania materiału empirycznego (dane z giełdy, własna baza danych). Kolejną etapem będzie adaptacja i wykorzystanie dostępnych metod do obliczenia wartości transakcji pomiędzy podmiotami powiązanyymi. W celu opisu i porównania wartości wewnętrznych przepływów pieniężnych zostaną policzone wskaźniki finansowe i metody analizy statystyki opisowej. W celu oceny wartości transakcji pomiędzy podmiotami powiązanyymi na sytuację finansową grupy kapitałowej zostaną wykorzystane metody analizy finansowej i metody modelowania ekonometrycznego.

Wkład: Zjawisko powstawania wewnętrznych przepływów pieniężnych jest nazywane w literaturze zagranicznej zjawiskiem tunelowania (tunneling) w grupach kapitałowych. To problem badawczy, który jak dotąd nie został wystarczająco zbadany w polskiej literaturze, ponieważ w badaniach ocenie poddawane są wyniki finansowe grup kapitałowych bez uwzględnienia specyfiki powiązań kapitałowych. Zatem podstawowym wkładem tak skonstruowanego badania będzie ocena transakcji pomiędzy podmiotami powiązanyymi w kontekście sytuacji finansowej grupy kapitałowej.